

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Jana Bouchala Podobnosti a odlišnosti v přístupu různých církevních zařízení pro seniory.

Práce se zabývá tradičním tématem zpracovaným netradičním způsobem. Je koncipována jako teoreticko praktická, s rozdělením do čtyř kapitol. První dvě kapitoly jsou věnovány charakteristice dvou nejvýznamnějších církevních poskytovatelů sociálních služeb na křesťanském základě: Charitě České republiky a Diakonii v České republice a základním východiskům, které obě instituce ve své práci uplatňují. Analyzuje principy charitní práce v širším kontextu, na základě, konstitutivních prvků církve i s přihlédnutím k nejvýznamnějšímu dokumentu v této oblasti, encyklice Deus caritas est.

Jádro práce se soustřeďuje do třetí kapitoly nazvané Charakteristiky přístupu v církevních domovech pro seniory., s detailní analýzou jednotlivých typů služeb, forem péče a rolí sociálních pracovníků v těchto procesech. Zdůrazňuje význam spirituality pro seniory a způsoby duchovní péče o ně. Dotýká se i forem zdravotní péče a role dobrovolnictví v těchto typech zařízení.

Praktická část prezentovaná ve čtvrté kapitole je vhodným doplněním teoretických východisek. Je zaměřena na posouzení kvality vybraných oblastí sociální práce v závislosti na religiozitě pracovníků. Podrobná pozornost je věnována činnosti sociálního pracovníka a charitativní práci v domovech pro seniory, s důrazem na péči o spirituální stránku člověka a jednotlivé formy péče. Autor se zaměřuje i na vnímání důležitosti křesťanského poslání zařízení, na skladbu pracovníků z hlediska jejich náboženské orientace.

V provedené sondě jsou úspěšně kombinovány dvě techniky sociologického výzkumu, strukturovaný rozhovor pro vedoucí pracovníky zařízení a dotazník pro pracovníky přímé péče v sociálních službách.

Výsledkem je porovnání práce se seniory ve čtyřech zařízeních patřících Českobratrské církvi evangelické a Charitě České republiky. Tři menší z nich byla i kapacitně srovnatelná a jedno mělo větší možnosti ubytování. Cenově jednotlivá zařízení rovněž patřila do stejné kategorie.

Z uvedených zjištění upoutá čtenáře údaj na s. 31, podle kterého je poměr administrativní a přímé práce sociálních pracovníků v poměru 4:1. V konkrétních zařízeních je však situace odlišná a podíl administrativní práce se pohybuje od 70 do 90 procent. Za pozornost stojí rovněž zjištění, že v domovech pro seniory spravovaných ČCE působí více církví, zatímco zařízeních Charity uspokojují spirituální potřeby klientů představitelé Římskokatolické církve. Účast klientů na skupinových aktivitách ve dvou zařízeních Diakonie podobně jako v zařízeních katolické Charity je rozdílná.

Cíl práce, přiblížit základní přístupy ve vybraných církevních domovech pro seniory, byl naplněn. Je možné ocenit zejména praktickou část, která ilustruje možné formy náboženské plurality v oblasti péče o seniory. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 6. května 2011

dr. Jan Mišovič, CSc.